

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА “ФЕДОРЦІ ПРОТИ УКРАЇНИ”
(CASE OF FEDORTSI v. UKRAINE)**

(Заява № 10616/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

31 січня 2008 року

ОСТАТОЧНЕ
30.04.2008

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Федорці проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. П. Лоренцен (Mr P. Lorenzen), Голова,
п. К. Юнгвірт (Mr K. Jungwiert),
п. В. Буткевич (Mr V. Butkevych),
пані М. Цаца-Ніколовська (Mrs M. Tsatsa-Nikolovska),
п. Дж. Боррего Боррего (Mr J. Borrego Borrego),
пані Р. Ягер (Mrs R. Jaeger),
п. М. Віллігер (Mr M. Villiger), судді,
та пані К. Вестердік (Mrs C. Westerdiek), Секретар секції,
після обговорення за зачиненими дверима 8 січня 2008 року,
виносить таке рішення, що було прийнято того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№ 10616/02), поданою до Суду проти України відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянином України паном Федорці Михайлом Степановичем (далі — заявник) 12 лютого 2002 року.

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженим — пані Валерією Лутковською.

3. 7 вересня 2005 року Суд вирішив направити цю заяву Уряду. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1933 році та помер 2 липня 2005 року. Листом від 10 березня 2006 року син заявника, пан Федорці Юрій Михайлович, повідомив Суд, що він бажає підтримувати заяву батька.

А. Судове провадження у справі про виплату компенсації у зв'язку із втратою працездатності

5. У грудні 1999 року заявник подав судовий позов до ДП «Шахта Московська» (далі — шахта) щодо повернення заборгованості із виплат, пов'язаних із втратою професійної працездатності.

6. 22 лютого 2000 року Шахтарський міський суд частково задовольнив вимоги заявника та присудив йому 2108,64 грн¹ компенсації за втрачений заробіток. Заявник оскаржив це рішення, оскільки, на його думку, присуджена сума була незадовільною.

7. 20 березня 2000 року Донецький обласний суд частково скасував це рішення та направив справу на новий розгляд.

8. 24 травня 2000 року Шахтарський міський суд частково задовольнив вимоги заявника та присудив йому 3616,63 грн² компенсації за втрачений заробіток. Заявник оскаржив це рішення.

9. 11 вересня 2000 року Донецький обласний суд скасував рішення від 24 травня 2000 року та направив справу на новий розгляд.

10. 21 листопада 2000 року Шахтарський міський суд збільшив суму, присуджену заявнику, до 3980,16 грн³. Це рішення не було оскаржене.

11. У 2001 році заявник звернувся до Верховного Суду України із скаргою на рішення від

21 листопада 2000 року за новою касаційною процедурою. 18 вересня 2001 року колегія у складі трьох суддів Верховного Суду України відхилила його скаргу.

В. Виконавче провадження

12. 14 грудня 2002 року відділ державної виконавчої служби Шахтарського міського управління юстиції (далі — Шахтарський міський відділ ДВС) відкрив виконавче провадження за рішенням Шахтарського міського суду від 21 листопада 2000 року.

13. 24 липня 2001 року Міністерство палива та енергетики вирішило ліквідувати шахту —

боржника у справі заявника.

14. 28 серпня 2001 року Шахтарський міський відділ ДВС передав виконавчий лист та матеріали виконавчого провадження до ліквідаційної комісії шахти.

15. Сума, присуджена заявнику, була повністю виплачена йому 3 грудня 2002 року. Цього ж дня виконавче провадження було закрито.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

16. Відповідне національне законодавство викладене у рішенні «Ромашов проти України» (Romashov v. Ukraine) (№ 67534/01, пп. 16–18, 27 липня 2004 року).

¹ Приблизно 340 євро.

² Приблизно 583 євро.

³ Приблизно 642 євро.

ЩОДО ПРАВА

I. ПОПЕРЕДНІ ЗАУВАЖЕННЯ

17. Заявник помер 2 липня 2005 року, коли його справа розглядалась у Суді (див. пункт 5 вище). Факт того, що син заявника має право підтримувати заяву від його імені, не підлягає сумніву.

Суд не знаходить підстав вирішити інакше (див., *mutatis mutandis*, рішення «Калло проти Угорщини» (*Kallo v. Hungary*), № 30081/02, п. 25, від 11 квітня, та «Сілдеджич проти Польщі» (*Sildedzis v. Poland*), № 45214/99, п. 30, 24 травня 2005 року).

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ ТА СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ

18. Заявник скаржився на невиконання рішення Шахтарського міського суду від 24 травня 2000 року, винесеного на його користь. Він посилався на пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу до Конвенції, які у відповідних частинах передбачають таке:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру (...)».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

A. Щодо прийнятності

19. Уряд стверджував, що заявник втратив статус жертви після виконання рішення, винесеного на його користь. Уряд також зазначав, що заявник не вимагав компенсації матеріальної шкоди, спричиненої в результаті тривалого невиконання рішення суду, і, таким чином, він не вичерпав національні засоби юридичного захисту.

20. У низці справ Суд вже відхиляв заперечення, подібні до цих (див., наприклад, «Войтенко проти України» (*Voytenko v. Ukraine*), № 18966/02, пп. 27–35, 29 червня 2004 року, та «Ромашов проти України» (*Romashov v. Ukraine*), № 67534/01, пп. 26–27, 27 липня 2004 року).

Суд вважає, що ці заперечення повинні бути відхилені з таких же підстав.

21. Суд зазначає, що скарги заявника не є явно необґрунтованими у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Він також зазначає, що вони не є неприйнятними з будь-яких інших підстав.

В. Щодо суті

22. У своїх зауваженнях Уряд стверджував про відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу (так само, як у зазначених вище справах «Ромашов проти України» (Romashov), п. 37, та «Войтенко проти України» (Voytenko), п. 37).

23. Заявник не погодився.

24. Суд зазначає, що рішення Шахтарського міського суду від 21 листопада 2000 року залишалося невиконаним близько двох років.

25. Суд нагадує, що він вже визнавав порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у справах, подібних до цієї (див., наприклад, «Сокур проти України» (Sokur v. Ukraine), № 29439/02, пп. 34–37, 26 квітня 2005 року, та згадану вище справу «Ромашов проти України» (Romashov), пп. 42–46).

26. Вивчивши всі аргументи, подані сторонами, Суд вважає, що Уряд не виклав жодного факту чи аргументу, який міг би переконати його дійти іншого висновку у цій справі. Таким чином, у цій справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу.

III. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ КОНВЕНЦІЇ

27. Заявник також скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції на результат провадження у національних судах, стверджуючи про те, що присуджена йому сума була незадовільною.

28. Суд зазначає, що остаточне рішення (у розумінні пункту 1 статті 35 Конвенції) у справі заявника було винесено Шахтарським міським судом 21 листопада 2000 року, відповідно з цієї дати пройшло більше ніж шість місяців до моменту подачі заяви до Суду. Скарга заявника на зазначене вище рішення, подана до Верховного Суду України, відповідно до нової касаційної процедури не може прийматись до уваги, оскільки ця процедура не є засобом юридичного захисту у сенсі пункту 1 статті 35 Конвенції щодо справ, у яких остаточні рішення були винесені до 29 червня 2001 року (див. ухвалу «Пристаєвська проти України» (Prystavska v. Ukraine), № 21287/02, 17 грудня 2002 року). Відповідно ця частина заяви була подана запізно та повинна бути відхилена згідно з пунктами 1 та 4 статті 35 Конвенції.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

29. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

30. Заявник вимагав 100 000 грн (приблизно 13 500 євро) компенсації моральної шкоди.

31. Уряд зазначив, що заявник не зазнав будь-якої шкоди, а також, що в будь-якому випадку вимоги заявника були надмірними.

32. Здійснюючи оцінку на засадах справедливості відповідно до статті 41 Конвенції, Суд вважає розумним присудити заявнику загальну суму 500 євро компенсації моральної шкоди, яку в інтересах спадкоємців заявника отримає пан Федорці Юрій Михайлович.

B. Судові витрати

33. Заявник не заявив жодних вимог з цього приводу у визначений строк; відповідно Суд нічого не присуджує.

C. Пеня

34. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу, яка стосується невиконання рішення суду, винесеного на користь заявника, прийнятною, а інші скарги неприйнятними;

2. *Постановляє*, що було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції;

3. *Постановляє*, що було порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції;

4. *Постановляє*, що:

(a) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна виплатити сину заявника, пану Федорці Юрію Михайловичу, в інтересах спадкоємців заявника 500 (п'ятсот) євро відшкодування моральної шкоди. Ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу, з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто із зазначеної суми;

(b) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на ці суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсоткових пункти;

5. *Відхиляє* інші вимоги заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 31 січня 2008 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

К. ВЕСТЕРДІК
(C. Westerdiek)
Секретар

П. ЛОРЕНЦЕН
(P. Lorenzen)
Голова